

ОДНО СЪБРАНИЕ		
Зак. №	51-554-01-133	
Дата	18 10	2025

18/10/25

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения с мотиви към него и предварителна оценка на въздействието.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Христомир Ангелов
Иван Георгиев
Андрей Чорбанов

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения

(обн., ДВ, бр. 62 от 1999 г.; изм., бр. 88 и 113 от 1999 г.; попр., бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 36, 65 и 108 от 2000 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2001 г. – бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 28 и 62 от 2002 г., бр. 83, 102 и 114 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 46, 76, 85, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 31, 53 и 59 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 99 и 101 от 2009 г., бр. 38, 59, 98 и 100 от 2010 г., бр. 45 и 60 от 2011 г., бр. 54, 60 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 47 от 2014 г., бр. 72 и 95 от 2015 г., бр. 81 и 98 от 2016 г., бр. 85, 99, 101 и 103 от 2017 г., бр. 18, 77, 84, 91 и 102 от 2018 г., бр. 13, 24, 42 и 101 от 2019 г., бр. 28, 54, 71, 85, 103 и 110 от 2020 г., бр. 11 от 2021 г., бр. 8, 32 и 104 от 2022 г., бр. 8 и 39 от 2023 г. и бр. 85 от 2024 г.)

§ 1. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 6 думите „които включват и правила за определяне размера на трудовите възнаграждения на медицинския персонал, изготвени в съответствие с изискванията на чл. 247, ал. 2 от Кодекса на труда“ се заличават.

2. В ал. 7 след думите „и 3“ се добавя „и чл. 81а, ал. 1“.

§ 2. В чл. 76, ал. 1 се създава т. 10а:

„10а. проверява спазването на изискванията по чл. 81а, ал. 1;“

§ 3. В чл. 19, ал. 2 се създава т. 5:

„5. в съответствие с изискванията по чл. 81а, ал. 1.“

§ 4. Член 81а се изменя така:

„Чл. 81а. (1) Трудовите възнаграждения на персонала в лечебните заведения, извън тези по чл. 8, ал. 1, които се финансират със средства от бюджета на НЗОК и/или от държавния бюджет, се определят при спазване на следните минимални изисквания:

1. основно месечно трудово възнаграждение по категории персонал съгласно Националния класификатор на професиите и длъжностите, което е:

а) не по-малко от предвиденото в действащия колективен трудов договор по чл. 51б от Кодекса на труда;

б) при липса на сключен колективен трудов договор по буква „а“ - не по-малко от предвиденото в последния сключен колективен трудов договор, увеличено с процентното увеличение на средната брутна работна заплата за страната за периода от крайната дата на действието му до датата на определянето на основно месечно трудово възнаграждението, изчислено въз основа на публикувани официални данни на Националния статистически институт.

2. допълнително възнаграждение за придобита допълнителна професионална квалификация, свързана с изпълняваната длъжност, удостоверена със съответно свидетелство за придобиването ѝ, което е не по-малко от три на сто от основното месечно трудово възнаграждение по т. 1;

3. допълнително възнаграждение за положен нощен труд, което е не по-малко от 0,5 на сто от размера на минималната работна заплата за съответна година, определена с акт на Министерския съвет, за всеки отработен нощен час или за част от него.

(2) Работещите в лечебните заведения, за които е установено намалено работно време съгласно чл. 137 от Кодекса на труда, може да полагат труд на смени, като максималната продължителност на работната смяна при сумирано изчисляване на работното време може да бъде до 12 часа независимо от продължителността на намаленото работно време.“

§ 5. Създава се чл. 116м:

„Чл. 116м. (1) Управител, изпълнителен директор или директор на лечебно заведение, който не спазва изискванията по чл. 81а, ал. 1 се наказва с глоба в размер на 15 000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение – с глоба в размер на 30 000 лв.

(2) Председател или член на съвета на директорите, или контролор на лечебно заведение, който не осъществява контрол за спазването на изискванията по чл. 81а, ал. 1 от управител или изпълнителен директор на лечебно заведение най-малко веднъж на три месеца се наказва с глоба в размер на 15 000 лв., а при повторно извършване на същото нарушение – с глоба в размер на 30 000 лв.“

§ 6. В чл. 117 след думите „чл. 115- 116к“ се добавя „и по чл. 116м“.

Заключителни разпоредби

§ 7. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 26 от 2007 г.; изм., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г., бр. 12, 48, 54, 61, 72, 79, 98 и 102 от 2015 г., Решение № 3 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 20 от 2016 г.; изм., бр. 98 от 2016 г., бр. 85, 101 и 103 от 2017 г., бр. 7, 17, 30, 40, 77, 92, 102 и 105 от 2018 г., бр. 24, 99 и 101 от 2019 г., бр. 54, 67 и 103 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 18, 32 и 62 от 2022 г., бр. 8, 13, 64, 66, 82, 84 и 106 от 2023 г., бр. 13 и 16 от 2024 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2024 г. – бр. 36 от 2024 г.; изм., бр. 39 и 85 от 2024 г. и бр. 25 и 27 от 2025 г.) в чл. 55, ал. 2 т. 3б се отменя.

§ 8. В срок до три месеца от обнародването на този закон в „Държавен вестник“ министърът на здравеопазването привежда наредбата по чл. 6, ал. 6 в съответствие с изискванията на този закон.

§ 9. Законът влиза в сила от 1 януари 2026 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Кристиан Ангелов
Иван Иорданов
Андрей Чорбачев

МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения

Настоящата законодателна инициатива е в отговор на необходимостта от осигуряването на справедливи трудови възнаграждения на персонала в лечебните заведения за болнична помощ и в лечебните заведения по чл. 10 от Закона за лечебните заведения (центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна хематология, центровете за психично здраве, центровете за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи за пълнолетни лица, центровете за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, хосписите, диализните центрове и тъканните банки).

Със законопроекта се уреждат на законово ниво минимални изисквания за размера на трудовите възнаграждения на персонала в лечебните заведения, извън тези по чл. 8, ал. 1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ), които се финансират със средства от бюджета на НЗОК и/или от държавния бюджет. Предвижда се при формирането на размера на трудовите възнаграждения на персонала в тези лечебни заведения основното месечно възнаграждение по категории персонал съгласно Националния класификатор на професиите и длъжностите да бъде не по-малко от предвиденото в действащия колективен трудов договор по чл. 51б от Кодекса на труда, а ако няма сключен такъв – не по-малко от предвиденото в последния сключен колективен трудов договор, увеличено с процентното увеличение на средната брутна работна заплата за страната за периода от крайната дата на действието му до датата на определянето на основно месечно трудово възнаграждение, изчислено въз основа на публикувани официални данни на Националния статистически институт. Предлага се въвеждането на допълнително възнаграждение за придобита допълнителна професионална квалификация, което да бъде не по-малко от три на сто от основното месечно възнаграждение, а допълнителното възнаграждение за положен нощен труд да бъде не по-малко от 0,5 на сто от размера на минималната работна заплата за съответна година, определена с акт на Министерския съвет, за всеки отработен нощен час или за част от него.

Предлага се отмяна на действащата разпоредба в чл. 6, ал. 6 от ЗЛЗ в частта, която урежда стандартите за финансова дейност да включват и правила за определяне размера на трудовите възнаграждения на медицинския персонал, изготвени в съответствие с изискванията на чл. 247, ал. 2 от Кодекса на труда. Към момента тези стандарти за финансова дейност се отнасят и прилагат само от държавните и общинските лечебни заведения за болнична помощ и комплексните онкологични центрове, докато целта на настоящия законопроект е минималните изисквания за трудовите възнаграждения на персонала да се прилагат от всички лечебни заведения за болнична медицинска помощ и лечебните заведения по чл. 10 от ЗЛЗ, независимо от тяхната собственост.

Предвижда се Изпълнителната агенция „Медицински надзор“ да осъществява контрол по спазването на минималните изисквания за трудовите възнаграждения на персонала в лечебните заведения, извън тези по чл. 8, ал. 1 от Закона за лечебните заведения. Създават се и съответните административнонаказателни разпоредби при нарушение на закона.

Предлагат се и съответните изменения и допълнения в Закона за здравното осигуряване, които кореспондират с предложените нормативни промени в Закона за лечебните заведения.

Предложеният законопроект ще доведе до въздействие върху държавния бюджет и бюджета на НЗОК, поради което е предвидено съответните разпоредби да се прилагат от 1 януари 2026 г.

ВНОСИТЕЛИ:

Костадин Ангелов
Иван Илчишкинов
Андрей Чофранки

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО
на законопроект за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения

1. Основания на законодателната инициатива

Настоящата законодателна инициатива е в отговор на необходимостта от осигуряването на справедливи трудови възнаграждения на персонала в лечебните заведения за болнична помощ и в лечебните заведения по чл. 10 от Закона за лечебните заведения (центровете за спешна медицинска помощ, центрите за трансфузионна хематология, центрите за психично здраве, центрите за кожно-венерически заболявания, комплексните онкологични центрове, домовете за медико-социални грижи за пълнолетни лица, центрите за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания, хосписите, диализните центрове и тъканните банки).

Със законопроекта се уреждат на законово ниво минимални изисквания за размера на трудовите възнаграждения на персонала в лечебните заведения, извън тези по чл. 8, ал. 1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ), които се финансират със средства от бюджета на НЗОК и/или от държавния бюджет. Предвижда се при формирането на размера на трудовите възнаграждения на персонала в тези лечебни заведения основното месечно възнаграждение по категории персонал съгласно Националния класификатор на професиите и длъжностите да бъде не по-малко от предвиденото в действащия колективен трудов договор по чл. 51б от Кодекса на труда, а ако няма сключен такъв – не по-малко от предвиденото в последния сключен колективен трудов договор, увеличено с процентното увеличение на средната брутна работна заплата за страната за периода от крайната дата на действието му до датата на определянето на основно месечно трудово възнаграждение, изчислено въз основа на публикувани официални данни на Националния статистически институт. Предлага се въвеждането на допълнително възнаграждение за придобита допълнителна професионална квалификация, което да бъде не по-малко от три на сто от основното месечно възнаграждение, а допълнителното възнаграждение за положен нощен труд да бъде не по-малко от 0,5 на сто от размера на минималната работна заплата за съответна година, определена с акт на Министерския съвет, за всеки отработен нощен час или за част от него.

Предлага се отмяна на действащата разпоредба в чл. 6, ал. 6 от ЗЛЗ в частта, която урежда стандартите за финансова дейност да включват и правила за определяне размера на трудовите възнаграждения на медицинския персонал, изготвени в съответствие с изискванията на чл. 247, ал. 2 от Кодекса на труда. Към момента тези стандарти за финансова дейност се отнасят и прилагат само от държавните и общинските лечебни заведения за болнична помощ и комплексните онкологични центрове, докато целта на настоящия законопроект е минималните изисквания за трудовите възнаграждения на персонала да се прилагат от всички лечебни заведения за болнична медицинска помощ и лечебните заведения по чл. 10 от ЗЛЗ, независимо от тяхната собственост.

Предвижда се Изпълнителната агенция „Медицински надзор“ да осъществява контрол по спазването на минималните изисквания за трудовите възнаграждения на персонала в лечебните заведения, извън тези по чл. 8, ал. 1 от Закона за лечебните заведения. Създават се и съответните административнонаказателни разпоредби при нарушение на закона.

Предлагат се и съответните изменения и допълнения в Закона за здравното осигуряване, които кореспондират с предложените нормативни промени в Закона за лечебните заведения.

2. Заинтересовани групи

Министерството на здравеопазването, Националната здравноосигурителна каса, лечебните заведения и медицинските специалисти, работещи в тях, както и всички български граждани.

3. Анализ на разходи и ползи

Предложеният законопроект ще доведе до въздействие върху държавния бюджет и бюджета на НЗОК, поради което е предвидено съответните разпоредби да се прилагат от 1 януари 2026 г., като необходимите допълнителни средства следва да бъдат предвидени в бюджетната процедура за 2026 г.

4. Административна тежест и структурни промени

Предлаганото изменение и допълнение няма да доведе до увеличаване на административната тежест и не изисква извършването на структурни промени.

5. Въздействие върху нормативната база

Приемането на настоящия законопроект води до съответна промяна на Закона за здравното осигуряване и наредбата по чл. 6, ал. 6 от Закона за лечебните заведения.

6. Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие

Предложеният законопроект ще доведе до преодоляване на съществуващите проблеми с размера на трудовото възнаграждение на медицинските специалисти в лечебните заведения, извън тези по чл. 8, ал. 1 от Закона за лечебните заведения, и ще подобри достъпа на гражданите до своевременна медицинска помощ.

ВНОСИТЕЛИ:

Кристиан Ангелов
Иван Чернишков
Андрей Чорбанов